

RAPPORT FRA ”KYSTTORSKGRUPPEN”

Ferdigstilt 22. oktober 2007

FORSLAG TIL REGULERINGSTILTAK FOR KYSTTORSK FOR 2008

INNHALDSFORTEGNELSE:

1	MANDATET.....	2
2	GRUPPENS SAMMENSETNING OG ARBEID I 2007.....	3
3	SAMMENDRAG OG VURDERING AV EFFEKTEN AV GRUPPENS ANBEFALINGER.....	4
3.1	Gruppens forslag for 2007 i forhold til vedtatte tiltak i 2007	4
3.2	Sammendrag av gruppens forslag for 2008.....	5
3.3	Effekter av foreslåtte endringer i reguleringstiltak for 2008.....	5
4	BESTANDSSITUASJONEN FOR KYSTTORSK	6
4.1	Innledning.....	6
4.2	Oppsummering av tilstand og generelle reguleringstiltak.....	6
4.3	Kommentarer til vitenskapelig datagrunnlag	7
5	HOVEDPRINSIPPER FOR REGULERINGEN AV FISKET ETTER KYSTTORSK....	8
6	TILTAK FOR VERN AV KYSTTORSK I 2007 – VURDERING.....	8
7	FORSLAG TIL KYSTTORSKREGULERING I 2008	11
7.1	Innledning.....	11
7.2	Revisjon av linjene	11
7.3	Fiskerestriksjoner innenfor fjordlinjene	12
7.3.1	Lengdegrense – snurrevadfiske mv	12
7.3.2	Flytegarn.....	13
7.3.3	Høyde på bunngarn	13
7.3.4	Maskestørrelse i garn.....	13
7.4	Torskebifangst.....	13
7.5	Henningsværområdet.....	14
7.6	Trålfiske.....	14
7.7	Påkestopp	14
7.8	Tiltak mot torskepredatorer	14
7.9	Oppdrett.....	15
7.10	Fritids- og turistfiske	15
7.11	Havforskningsinstituttets kystreferansegruppe	15
7.12	Prøvetaking i regi av Fiskeridirektoratet	16
7.13	Vern av gyteområder	16
7.14	TORSKEINNBLANDING I SILDE- OG SEINOTFISKET	16
8	KUNNSKAPSBEHOV	17

VEDLEGG:

Mandat fra Fiskeri- og kystdepartementet til Kysttorskgruppen.
Temaoversikt fra gruppens møte i mai 2007.

1 MANDATET.

Fiskeri- og kystdepartementet ga den 15. mai 2006 kysttorskgruppen i mandat å drøfte gjeldende reguleringsopplegg for kysttorsk, og å komme med forslag til tiltak for vern for årene 2007 – 2010 med evaluering og tilråding for hvert enkelt år i perioden. Gruppens innstilling skal være innspill til reguleringstiltak for kommende år og skal sendes på egen høring forut for behandling i reguleringsmøte/råd hver høst.

I mandatet er gruppen gitt følgende oppgaver:

- 1. Kysttorskgruppens hovedoppgave er å diskutere problemstillinger knyttet til reguleringen av fiske med hensyn til beskatning av kysttorsk og gjennom dette utarbeide forslag til reguleringstiltak for hvert av årene 2007 til 2010.*
- 2. Kysttorskgruppen skal spesielt foreta vurderinger av og evaluere inneværende års reguleringsopplegg og søke å kvantifisere nivået på de foreslåtte tiltak for neste år i forhold til gjeldende regulering. De foreslåtte tiltak må minimum ha tilsvarende verneeffekt som gjeldende vernetiltak.*
- 3. Gruppens arbeid skal ta utgangspunkt i forskningen på området og samtidig legge til grunn kystbefolkningens kunnskaper med hensyn til gyteområder, oppvekstområder og steder der det fiskes kysttorsk.*

Gruppen legger til grunn at tiltakene som foreslås ikke nødvendigvis må være av samme type som de som gjelder i 2006, men at det samlede uttak av kysttorsk som et minimum ikke må være større enn i inneværende år. Etter mandatet kan reguleringsåret 2006 oppfattes som et referanseår for hele perioden 2007 – 2010 for hvilket minimumsnivå vernetiltakene skal ha.

2 GRUPPENS SAMMENSETNING OG ARBEID I 2007.

Følgende er oppnevnt til medlemmer av Kysttorskgruppen:

Slettet: k

Nr	Navn	Organisasjon/institusjon
1	Paul O. Jensen	Norges Kystfiskarlag
2	Arne Helge Kristoffersen	Norges Kystfiskarlag
3	Svein Lyder	Norges Fiskarlag
4	John Olav Enoksen erstattet av Svein Tårnes fra august 2007	Norges Fiskarlag
5	Tom Tobiassen erstattet av Einar Helge Meløysund fra mai 2007	Norges Fiskarlag
6	Kjetil Williksen	Norges Fiskarlag
7	Torstein Henriksen	Norges Fiskarlag
8	Bjarne Notø	FHL Industri og Eksport
9	Jorulf Straume	FHL Industri og Eksport
10	Leif Harald Hanssen	Norske Sjømatbedrifters Landsforening
11	Alf Ring Pettersen erstattet av Bernt Rydland Olsen fra mai 2007	Norges Naturvernforbund
12	Hans Fredrik Ravna	Sametinget
13	Bjørn M. Bjerke fra mai 2007	NHO Reiseliv

Etter mandatet var også Kommunenes Sentralforbund invitert til å la seg representere i gruppen, men det har ikke møtt noen derfra. Det har ikke deltatt noen representant for Sametinget i gruppens møter i 2007. Geir M. Lerbukt, Fiskeri og kystdepartementet og Trude Borch, Norut Samfunnsforskning har deltatt som observatører i møtene. På møtet i september 2007 møtte Jarle Westgård i stedet for Kjetil Williksen.

Anne Kjos Veim fra Fiskeridirektoratet er oppnevnt som leder for gruppens arbeid. Gruppen støttes av sekretariatet fra Fiskeridirektoratet med reguleringsteknisk kompetanse. Havforskningsinstituttet stiller sin kunnskap og kompetanse tilgjengelig for gruppens arbeid. Trond Ottemo har møtt fra Fiskeridirektoratet og Asgeir Aglen fra Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektoratets og Havforskningsinstituttets deltagere i arbeidet oppnevnes ikke som medlemmer av gruppen, men innehar ansvar for fremdrift, faglig rådgiving og rapport. Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet vil ikke være bundet av gruppens innstilling og vil fritt kunne tilrå tiltak uavhengig av gruppen.

Det fremgår av mandatet at Fiskeri- og kystdepartementet forventer størst mulig enighet i gruppen om de foreslåtte tiltak, men at departementet er inneforstått med at de enkelte medlemmene i gruppen ikke kan binde opp den enkelte organisasjon dersom noe annet skulle bli bestemt senere.

Gruppen har i 2007 hatt to møter, hvert over to dager. Møtet i mai 2007 hadde en noe utvidet deltakelse, og første del av møtet var lagt opp som et seminar. Det er gitt en oversikt over tema i vedlegg til rapporten.

3 SAMMENDRAG OG VURDERING AV EFFEKTEN AV GRUPPENS ANBEFALINGER.

3.1 GRUPPENS FORSLAG FOR 2007 I FORHOLD TIL VEDTATTE TILTAK I 2007

Nedenfor gis en oversikt over gruppens forslag til reguleringstiltak for 2007 med statusangivelse:

Forslag	Status 2007
Videreføring av fjordlinjene med justeringer og suppleringer,	Iverksatt
Videreføring av forbudet for konvensjonelle fartøy over 15 meter å fiske etter torsk innenfor fjordlinjene	Iverksatt
Forbud mot fiske med snurrevad og flytegarn innenfor fjordlinjene. Fartøy under 15 meter kan likevel fiske innenfor fjordlinjene med snurrevad etter andre arter enn torsk fra og med 15. mai og ut året.	Iverksatt
Snurrevadfartøy kan uavhengig av lengde fiske etter flyndre innenfor fjordlinjene fra og med 15. mai til og med 30. september. Det skal stilles spesielle krav til utformingen av snurrevaden.	Iverksatt
Forbud mot å bruke bunngarn som er høyere enn 12 meter målt på strukket maske innenfor fjordlinjene fra og med 1. januar til 15. mai. (60 maskers høyde).	Ikke iverksatt
Forbud mot mer enn 5 % bifangst av torsk i fisket etter andre arter innenfor fjordlinjene	Iverksatt
Videreføring av forbud mot at fartøy over 21 meter fisker etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen. Fra og med 1. januar til og med 30. juni skal det likevel være tillatt i fiske inntil fjordlinjene i statistikkområde 03 og 04. Fra og med 1. januar til og med 10. april skal det være tillatt å fiske inn til fjordlinjene i statistikkområde 00, 05, 06 og 07. Det skal også være tillatt å fiske inn til fjordlinjene i Lofoten oppsynsdistrikt i den perioden og i de områdene Lofotoppsynet er satt.	Iverksatt
Forbud mot mer enn 20 % bifangst av torsk ved fiske etter andre arter mellom grunnlinjen og fjordlinjene i den perioden fiske etter torsk er forbudt med fartøy over 21 meter i dette området.	Iverksatt
Utvidelse av det særskilt vernede området ved Henningsvær ("Henningsværboxen"). Det åpnes for fiske med passive redskap/krokredskap i dette området for fartøy under 15 meter. Det skal ellers være stengt for fiske med fartøy over 15 meter og for alt fiske med flytegarn og snurrevad fra og med 1. januar til og med 30. juni. Områdets yttergrense skal være fjordlinje under Lofotoppsynet og andre halvår.	Ikke iverksatt
Videreføring av gjeldende havdeling, herunder forbud mot å tråle innenfor 6 nautiske mil med unntak for visse fartøy som fra og med 1. april til og med 30. september kan tråle etter vassild inntil 4 nautiske mil av grunnlinjen mellom 64°00'N og 67°10'N, og for ferskfisktrålere som fra og med 15. april til og med 30. september kan fiske med trål i tre nærmere avgrensede områder ved kysten av Øst-Finnmark.	Iverksatt
Videreføring av ordningen med utførselskvote på 15 kg fisk eller fiskeprodukter samt en hel troféfisk.	Iverksatt
Innføring av minstemål på torsk i fritids- og turistfiske. Fritidsfiskeres muligheter til å fiske torsk for omsetning reduseres til 1000 kg per år	Ikke iverksatt

3.2 SAMMENDRAG AV GRUPPENS FORSLAG FOR 2008.

Kysttorskgruppen foreslår følgende reguleringstiltak for 2008:

- Videreføring av årets fjordlinjer.
- Forbud for fartøy over 15 meter å fiske etter torsk innenfor fjordlinjene.
Mindretallsforslag: Forbud for fartøy over 14 meter å fiske etter torsk innenfor fjordlinjene og adgang for fartøy under 14 meter å fiske med snurrevad hele året innenfor fjordlinjene.
- Forbud mot fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene. Fartøy under 15 meter kan fiske innenfor fjordlinjene med snurrevad fra og med 15. mai og ut året.
- Forbud mot fiske med flytegarn innenfor fjordlinjene i første halvår
- Forbud mot å fiske etter torsk innenfor fjordlinjene med garn med mindre maskestørrelse enn 168 millimeter (7,5 omfar).
- Snurrevadfartøy kan uavhengig av lengde fiske etter flyndre innenfor fjordlinjene fra og med 15. mai og ut året. Det skal stilles spesielle krav til utformingen av snurrevaden. Maskevidden foreslås redusert fra 170 millimeter til 155 millimeter.
- Forbud mot mer enn 5 % bifangst av torsk i fisket etter andre arter innenfor fjordlinjene.
- Forbud mot at fartøy over 21 meter fisker etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen. Fra og med 1. januar til og med 30. juni skal det likevel være tillatt å fiske inntil fjordlinjene i statistikkområde 03 og 04. Fra og med 1. januar til og med 10. april skal det være tillatt å fiske inn til fjordlinjene i statistikkområde 00, 05, 06 og 07. Det skal også være tillatt å fiske inn til fjordlinjene i Lofoten oppsynsdistrikt i den perioden og i de områdene Lofotoppsynet er satt.
- Forbud mot mer enn 20 % bifangst av torsk ved fiske etter andre arter mellom grunnlinjen og fjordlinjene i den perioden fiske etter torsk er forbudt med fartøy over 21 meter i dette området, jf. strekpunktet ovenfor.
- Videreføre "Henningsværboxen", men med en utstrekning som tilsvarer den i 2006. Åpning av området under skreifisket baseres på kartlegging og prøvetaking. Områdets yttergrense skal være fjordlinje i åpningen under skreifisket og i andre halvår.
- Påskestopp innenfor 12-milen fra 15. mars til 24.mars.
- Videreføring av gjeldende havdeling, herunder forbud mot å tråle innenfor 6 nautiske mil. Mindretallsforslag: Unntak for visse fartøy som fra og med 1. april til og med 30. september kan tråle etter vassild inntil 4 nautiske mil av grunnlinjen mellom 64°00'N og 67°10'N, og for ferskfisktrålere som fra og med 15. april til og med 30. september kan fiske med trål i tre nærmere avgrensede områder ved kysten av Øst-Finnmark.
- Videreføring av ordningen med utførselskvote på 15 kg fisk eller fiskeprodukter samt en hel troféfisk.
- Innføring av minstemål på torsk i fritids- og turistfiske. Fritidsfiskeres muligheter til å fiske for omsetning begrenses opp til den summen som er fastsatt i merverdiavgiftsloven § 29 (inntil 50.000 kroner). Det beholdes likevel en øvre grense på 2000 kg torsk pr utøver til omsetning for fritidsfiskere.

3.3 EFFEKTER AV FORESLÅTTE ENDRINGER I REGULERINGSTILTAK FOR 2008.

Hovedformålet med reguleringstiltakene er å redusere fangst av kysttorsk for dermed å stoppe nedgangen i gytebestand og sikre raskere oppbygging av den. Dette vil redusere risikoen for ytterligere fall i rekruttering og dermed redusert produksjon i bestanden.

Kysttorskgruppens forslag til reguleringer i 2007 representerte vesentlige endringer sammenliknet med 2006. De fleste av forslagene for 2007 ble gjennomført. Flertallet i gruppen mener det er viktig å la de nye tiltakene virke en tid før nye vesentlige endringer gjennomføres. For 2008 er det derfor kun foreslått noen mindre endringer.

Gruppen er ikke i stand til å kvantifisere ventede effekter av de nye forslagene, men har følgende kvalitative vurderinger: Oppheving av dispensasjoner for ferskfisktrålere og vassildtrålere innenfor 6 mil vil redusere bifangst av kysttorsk for disse fartøyene, og frigi mer plass for passive redskaper. Dette kan motivere for at noe innsats flyttes lenger ut fra kysten. Oppheving av forbudet mot direkte torskefiske med snurrevad for fartøy under 15 meter innenfor fjordlinjer etter 15. mai er en liberalisering, men periodebegrensningen skal sikre at disse fartøyene ikke fisker på sårbare gytekonsentrasjoner. Den foreslåtte reduksjon i maskevidde for flyndresnurrevad er satt av hensyn til fiske etter lomre. Fisket vil etter forslaget måtte gjennomføres med maksimalt 5 % bifangst av torsk. Lang påkestopp vil kunne redusere total fangsttinnsetts og gi gytefiske (både kysttorsk og skrei) en periode hvor den kan gyte og forflytte seg uten forstyrrelse fra fiskeflåten.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR KYSTTORSK

4.1 INNLEDNING.

Med kysttorsk menes torsk som ikke kan kategoriseres som nordøstarktisk torsk. Kysttorsk omfatter således både det vi omtaler som fjordtorsk og det som ofte kalles vandrende kysttorsk, banktorsk eller oppsigs torsk.

4.2 OPPSUMMERING AV TILSTAND OG GENERELLE REGULERINGSTILTAK.

Forskningsdata siden 1995 viser en stadig minkende tendens for mengde kysttorsk for området Varanger – Stadt, rettnok med tegn til utflating de siste tre årene. Toktet som dekker dette området startet i 1995, og resultatet i 2006 er på omlag 1/4 av resultatet i 1995. En bestandsberegning basert på landingsdata tilbake til 1984 viser samme tendens etter 1995, med en nåværende gytebestand på omlag 1/4 av den i 1995 og omlag halvparten av det lavest observerte i perioden 1984 - 1994. På grunn av mye urapportert fangst er beregning av absolutt bestandsstørrelse usikker. Undersøkelser av fritids- og turistfiske i 2003 antyder urapportert fangst på i størrelsesorden 30 % av den rapporterte. Omfanget av fritidsfisket er koplet til befolkningstetthet og antas dermed å være størst nær kystbyene. Rekrutteringen har avtatt siden 1996 (1994-årsklassen). De fire siste rådene fra ICES har vært null fangst og etablering av en gjenoppbyggingsplan.

Fisket på kysttorsk er ikke regulert gjennom egne kvoter. Det gis en samlet norsk kvote for kysttorsk og nordøstarktisk torsk, hvor kystflåten siden 1989 har hatt en avtalt andel. Siden tidlig på 1990-tallet har det vært innført snurrevadforbud i gytetesongen på de fleste kysttorsk-gyteplasser i fjordene i Finnmark og Nord-Troms.

Siden 2004 har det vært iverksatt mer omfattende reguleringer for å redusere fangsten av kysttorsk. Arbeidsgruppen som i 2003 la fram forslag til kysttorskreguleringer foreslo en halvering av fangsten som en første målsetning. Dette er så langt ikke oppnådd, men en viss reduksjon har det vært i årene 2004- 2006, særlig i første halvår. Samlet mengde kysttorsk

beregnet fra rapporterte torskelandinger i 2006 var 26 tusen tonn mot 35 tusen tonn i 2003 og 41 tusen tonn i 2002.

Hensynet til biologisk mangfold tilsier et bedre vern i fjordsystemene. Kysttorskgruppen ser det som hensiktsmessig i reguleringssammenheng å skille mellom fjordtorsk og banktorsk (vandrende kysttorsk). Kvantumsmessig vil en streng regulering av banktorsk bety mest, men Kysttorskgruppen er av den oppfatning at den bestandsmessige tilstanden for banktorsken er atskillig bedre enn for fjordtorsken. Dette bekreftes også av forskerne. Kysttorskgruppen mener derfor at reguleringsmessig bør vernet bedres inne i fjordene og opprettholdes lengre ute.

I årene 2001-2004 skjedde en gradvis endring i overvintringsområde for sild. Den tidligere overvintringen i indre Vestfjord, samt Ofotfjorden og Tysfjord er nå flyttet til eggakanten utfor Vesterålen og Sør-Troms. Dette kan ha betydning for fordelingen av kysttorsk, særlig i perioden oktober-januar. Dette kan dermed ha endret tilgjengeligheten av kysttorsk både for fiskeflåten og for kysttoktet som gjennomføres i oktober-november.

Utenfor Øst-Finnmark har det de siste årene vært svært lite torsk også lengre ute fra kysten. Trålerne har fått lite, og det samme gjaldt for linefisket. Dette ser ut til å ha bedret seg litt i 2007, mest på grunn av bedre innsig av loddetorsk. Mer vestlig loddeinnsig kan ha påvirket innsiget de siste årene. Spredningen av kongekrabbe kan også tenkes å påvirke kysttorskbestanden, men dette vet en lite om.

4.3 KOMMENTARER TIL VITENSKAPELIG DATAGRUNNLAG.

Hovedgrunnet for bestandsvurderingen er kysttoktet om høsten og landingsstatistikken. Toktet gjennomføres om høsten fordi det er den årstid hvor innslaget av nordøstarktisk torsk er minst i kystområdene. På denne årstida er imidlertid kysttorsken ikke samlet på sine gyteplasser, og toktet gir dermed svært begrenset informasjon om de lokale gytekomponenter.

Kysttorskgruppen vil sterkt anmode forskerne om at man i tillegg til dagens tokt også gjennomfører et tokt om våren, slik at en får et bilde av situasjonen når torsken er mer samlet. Landingsstatistikken er historisk også for lite detaljert og presis til å gi et bilde av den lokale bestandsutviklingen. Dette gjør at både bestandsvurdering og reguleringstiltak stort sett har betraktet det samlede kysttorsk-komplekset. I reguleringsdrøftinger har det vært etterlyst mer geografisk nyansering i konklusjonene fra forskningen. Kysttorskgruppen vil derfor anbefale at en innfører et skille mellom fangst tatt innenfor fjordlinjene og fangst tatt utenfor fjordlinjene på sluttseddelen.

Det har i flere sammenhenger vært hevdet at kysttorsken kan oppsøke sildeforekomstene, spesielt overvintringsfeltene i kystområdene, og at dette kan føre til at en dermed mister mye kysttorsk i kysttoktet senhøstes. Dette behøver ikke være noe betydelig problem så lenge andelen som mistes er rimelig fast fra år til år. De siste års forflytninger av sildens overvintringsområde kan imidlertid være en kilde til endringer i denne andelen.

Beregning av andelen kysttorsk i torskelandinger er basert på prøvetaking. Historisk har prøvetakingen vært rettet mot de kvantumsmessig viktigste fiskeriene. Økende prøvetakingsinnsats mot kysttorsk de siste årene krever en mer detaljert gjennomgang av hvordan de aktuelle prøver skal anvendes i de nærliggende fiskerier. Dette er foreløpig bare delvis gjennomført for årene 2004-2006, og de senere års vridning i prøvetaking kan dermed

ha resultert i feil beregning av kysttorskandelen av fangstene. Dette er spesielt relevant for fisket i Lofoten, hvor det er stor variasjon i fangstmengde, og hvor andelen kysttorsk kan endre seg mye gjennom sesongen og fra område til område. Et sterkt kompliserende element i dette er at det fortsatt er en del unøyaktig føring av fangstlokasjoner på sluttседler, på tross av innskjerpinger gjennomført i 2004.

5 HOVEDPRINSIPPER FOR REGULERINGEN AV FISKET ETTER KYSTTORSK

I den forrige kysttorskgruppen stilte en spørsmål om hvorfor det er så viktig å skille skrei og kysttorsk, når en vet at det finnes blandingsformer mellom dem, og når en vet at de opptrer slik at det er vanskelig å unngå å fiske begge former samtidig. Fra forskerne ble dette den gang besvart med at det er mye som tyder på at det faktisk er atskilte bestander eller bestandskomponenter, og at disse høyst sannsynlig har en svært ulik bæreevne og toleranse for uttak. En kan derfor risikere å utradere de mest sårbare komponentene dersom en ikke forsøker å forvalte dem adskilt. Denne kysttorskgruppen har valgt å legge dette til grunn for arbeidet med reguleringene.

Det er enighet i Kysttorskgruppen om at kysttorskreguleringen også i 2008 bør bygge på følgende hovedprinsipper:

- Fisket vris mest mulig over på nordøstarktisk torsk.
- Verving av gytefelt og gytefisk.
- Næringen tas med på råd.
- Tilstrebing av en rimelig byrdefordeling mellom de som berøres av tiltakene (yrkesfiskere, fritidsfiskere og turistfiskere).
- Skjerming av kystsamfunnene, og heller bruke noe lengre tid på å bygge opp igjen kysttorskbestanden(e).
- Vernetiltakene utformes slik at dagens generasjoner kan utøve sin næringsvirksomhet, kystkulturen kan opprettholdes gjennom mange og levedyktige kystsamfunn, og slik at fremtidige generasjoner sikres mulighet til å drive et kystfiske.

6 TILTAK FOR VERN AV KYSTTORSK I 2007 – VURDERING

Forslagene fra Kysttorskgruppen til reguleringstiltak til vern av kysttorsk i 2007 ble sendt på alminnelig høring, og Reguleringsmøtet ble også orientert om forslagene til tiltak. Fiskeridirektøren foresto høringen, og fremmet etter å ha vurdert de høringsuttalelsene som kom inn forslag til vernetiltak for kysttorsk nord for 62°N i 2007. I kapittel 3.1 er det gitt en oversikt over Kysttorskgruppens anbefalinger og de tiltak som faktisk ble vedtatt. Nedenfor følger en mer detaljert gjennomgang av den vedtatte reguleringen i forhold til de forslag som Kysttorskgruppen fremmet.

Hovedgrepene i kysttorskreguleringen for 2007 fremgår av forskrift av 21. desember 2006 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N i 2007. Ved iverksettelsen inngikk følgende elementer:

- Forbudt for fartøy over 15 meter største lengde å fiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor fjordlinjer som angitt i vedlegg til forskriften. Tillatt med inntil 5 % bifangst av torsk innenfor fjordlinjene for fartøy over 15 meter ved fiske etter andre arter med passive redskap.

Kommentar: Dette er i overensstemmelse med forslaget fra Kysttorskgruppen, og innebærer en innstramming i forhold til regelverket i 2006 hvor tillatt bifangst var 25 %.

- Forbud mot alt fiske med snurrevad og flytegarn innenfor fjordlinjene, med unntak av fiske etter andre arter enn torsk med snurrevad for fartøy under 15 meter i perioden 15. mai til og med 31. desember.

Kommentar: Det er også i overensstemmelse med forslaget fra Kysttorskgruppen, med det unntaket at Kysttorskgruppen la opp til at fartøyene under 15 meter i perioden 15. mai til 31. desember også kunne fiske torsk med snurrevad. Dette er en liberalisering i forhold til 2006, hvor det ikke var et unntak for fartøy under 15 meter, samtidig er det en innstramming ettersom det også er tatt med et forbud mot flytegarn.

Fartøy under 15 meter har fisket 5.658 tonn fisk med snurrevad ved utgangen av september 2007. I fjor var det fisket 5.723 tonn på samme tid. Det at man har åpnet for at fartøy under 15 meter kan fiske etter andre arter enn torsk med snurrevad innenfor fjordlinjene i perioden 15. mai til 31. desember har således ikke avstedkommet mer landet kvantum fra denne fartøygruppa.

- Fra 15. mai til og med 30. september er det tillatt å fiske etter flyndre med snurrevad innenfor fjordlinjene med en spesielt tilpasset snurrevad.

Kommentar: Dette er i overensstemmelse med forslaget fra Kysttorskgruppen, og innebærer en liberalisering i forhold til 2006. Dersom en ser på alle lengdegrupper er det fisket om lag like mye rødspette med snurrevad i år som i fjor, 420 tonn i år mot 440 tonn i fjor på samme tid. Dersom en ser kun på fartøy under 15 meter så har de fisket 7 % mer rødspette i år sammenlignet med i fjor på samme tid. Adgangen til å fiske innenfor fjordlinjene har åpenbart ikke hatt noen stor kvantumseffekt.

- Forbudt for fartøy over 21 meter største lengde å fiske torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen nord for 62°N, unntatt i perioden 1. januar - 30. juni i statistikkområde 03 og 04 og i perioden 1. januar - 10. april i statistikkområde 00 og 05. Det er videre tillatt å fiske inn til fjordlinjene i Lofoten oppsynsdistrikt i den perioden og i de områdene Lofotoppsynet er satt. Fartøy som har forbud mot å fiske torsk innenfor grunnlinjen, kan ved fiske etter andre arter i dette området ha maksimalt 20 % bifangst av torsk dersom ikke annet er bestemt.

Kommentar: Dette er i overensstemmelse med forslaget fra Kysttorskgruppen, og innebar en innstramming av bifangstadgangen fra 25 % til 20 %.

- Forbud mot alt fiske i et område ved Henningsvær, unntatt fiske med håndsnøre eller fiskestang. Forbudet i dette området gjelder ikke for fartøy under 15 meter som fisker med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad og flytegarn i perioden Lofotoppsynet er satt. Mulighet til å gi adgang for tilsvarende fartøy over 15 meter.

Kommentar: Kysttorskgruppen foreslo at det skulle være anledning til å fiske med passive redskap/krokredskap i dette området for fartøy under 15 meter. Situasjonen var

i vår slik at det ikke var nødvendig å sette oppsyn i dette området. Området er utvidet i forhold til 2006.

- Tillatt i perioden 15. april – 30. september å fiske med trål i tre nærmere bestemte områder mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene i Finnmark fylke for trålere som leverer fersk fisk for bearbeiding i land. Pålegg om ukentlig fangstrapportering og innsending av øresteinprøver.

Kommentar: Dette er i overensstemmelse med forslaget fra Kysttorskgruppen og en videreføring fra 2006.

- Fartøy med vassildtråltillatelse og som i tillegg har adgang til å fiske etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62°N, adgang til i perioden 1. april – 30. september å drive trålfiske etter vassild med småmasket bunntål mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene i området mellom 64°N og 67°10'N.

Kommentar: Dette er i overensstemmelse med forslaget fra Kysttorskgruppen og en videreføring fra 2006.

- Forbud mot at ikke-manntallsførte fiskere leverer mer enn 2000 kg torsk for omsetning per kalenderår.

Kommentar: Kysttorskgruppen foreslo at denne skulle reduseres til 1000 kg.

Følgende fjordlinjer ble justert/opprettet etter forslag fra Kysttorskgruppen:

- Ny linje utfor Kiberg
- Ny linje utfor Berlevåg
- Linje Rølvsvøysundet-Sørøy flyttet litt nord
- Ny linje utenfor Frakkfjord og Bergsfjord (Loppa)
- Ny linje utenfor Senjafjordene
- Linje i Andfjorden flyttet lenger ut
- Linjer i Hadsselfjorden flyttes utover
- Nye linjer nord og sør av Nappstraumen
- Stamsund-Skrova erstatter tidligere linjer ved Henningsvær
- Tysnes-Offersøy erstatter tidligere linjer lenger inne
- Linje i Skjørnfjorden (Ørlandet) flyttet lenger ut

Etter høringen i fjor høst ble det i tillegg innført en linje i Breivikfjorden, samt at linjen i Gavlfjorden ble flyttet lenger ut. Kysttorskgruppen foreslo også linjer på yttersida av Sørøya, uten at dette ble innført.

Kysttorskgruppen foreslo at det maksimalt skulle være tillatt med 12 meters høyde på bunn garn, og foreslo i tillegg minstemål på torsk i fritids- og turistfisket. Dette er forslag som ikke er blitt tatt til følge.

7 FORSLAG TIL KYSTTORSKREGULERING I 2008

7.1 INNLEDNING

Det er kysttorskgruppens oppfatning at vernetiltakene for 2007 i hovedsak bør kunne videreføres i 2008, med noen justeringer og tillegg slik at spesielt fjordtorsken får et bedre vern.

Kysttorskgruppen er av den oppfatning at det først og fremst er fjordtorskbestandene som er i dårlig forfatning. Dette støttes for så vidt også av forskerne. Gruppen er derfor skeptisk til at kysttorsk som sådan står på Artsdatabankens rødliste. På Artsdatabankens faktaark om kysttorsk nord for Stad (Rødlista art) står det:

”Bestanden av kysttorsk nord for 62°N er vurdert som Sterkt trua (EN) på grunn av pågående populasjonsreduksjon (50-80 % i løpet av dei siste 20 år), svak rekruttering/ungelproduksjon og mangel på effektive reguleringstiltak.”

Videre kan vi lese i samme faktaark:

”Kysttorskbestanden nord for 62°N er fragmentert i fleire populasjonar, og det er dei fjordpopulasjonane som er mest isolerte som også er i dårlegast forfatning.”

Kysttorskgruppen er forundret over at kysttorsk er betegnet som sterkt trua – EN av Artsdatabanken. Dette innebærer at Artsdatabanken vurderer kysttorsk som en art som har svært høy risiko for utdøing. (20 % sannsynlighet for utdøing innen 20 år.)

Kysttorskgruppen er enig i at det kan stå dårlig til med en del fjordtorskpopulasjoner, men betviler at den mer vandrende kysttorsken kan karakteriseres som sterkt trua.

Kysttorskgruppen vil oppfordre Havforskningsinstituttets representant i Artsdatabankens arbeid til å jobbe for å fjerne kysttorsk fra Rødlista..

Flere medlemmer av gruppen viser også til at det ikke er samsvar mellom den beskrivelsen forskerne gir av kysttorskbestandens tilstand og det fiskerne erfarer og observerer. Fiskerne ser mye kysttorsk på gytefeltene, og disse medlemmene stiller seg derfor kritisk til om situasjonen virkelig er så alvorlig som forskerne rapporterer. Disse medlemmene tviler på om forskernes metodikk for å undersøke kysttorskbestandene er god nok. Det understrekes at myndighetene ikke bare kan pålegge fiskerne strengere og strengere restriksjoner uten at det gjøres noe i forhold til forskning på kysttorsk, problematikk knyttet til torskepredatorer som sel, skarv, osv.

Kysttorskgruppen har tidligere tilkjennegitt et sterkt og unisont ønske om mer forskning på kysttorsken, uten at en kan se at dette er fulgt opp. Det er gruppens klare inntrykk at også forskerne selv mener forskningsinnsatsen mot kysttorsk er for dårlig. Gruppen ser det derfor som helt nødvendig at myndighetene avsetter mer penger og ressurser for å øke innsatsen.

7.2 REVISJON AV LINJENE

Kysttorskgruppen har diskutert forslag om endrete fjordlinjer i Nord-Troms og ved Rolvsøya i Finnmark. For Kysttorskgruppen er det imidlertid ikke klart om de aktuelle områdene er gyteplasser for kysttorsk eller for skrei. Det er et ønske om ytterligere dokumentasjon fra Havforskningsinstituttet før Kysttorskgruppen realitetsbehandler disse forslagene. Gruppen

har derfor bedt Havforskningsinstituttet forberede dette til Kysttorskgruppens møter i 2008. Enkelte i gruppen reservert seg imidlertid mot at forskerne med sine begrensede ressurser skal bruke tid på disse områdene.

Det var også innkommet forslag om fjordlinjer i Longvafjorden i Møre og Romsdal og etablering av et særskilt vernet område i Borgundfjorden. Også her er det i gruppen ønske om mer informasjon, særlig ettersom fiskere fra Møre og Romsdal ikke er representert i Kysttorskgruppen. Det anbefales derfor at disse forslagene først tas opp med Kystfiskerlagets representant fra Møre og Romsdal og Møre og Romsdal Fiskerlag før de eventuelt behandles i Kysttorskgruppen.

Kysttorskgruppen har diskutert revisjon av fjordlinjene forøvrig og er av den oppfatning at det vil være hensiktsmessig å la de linjene man nå har virke ett år til før man eventuelt foretar endringer.

7.3 FISKERESTRIKSJONER INNENFOR FJORDLINJENE

7.3.1 Lengdegrense – snurrevadfiske mv

Kysttorskgruppen har hatt en omfattende diskusjon om hvem som bør få fiske innenfor fjordlinjene, og i denne diskusjonen har det vært vanskelig å komme frem til omforente forslag. Enkelte medlemmer peker på de strenge restriksjonene som er pålagt fisket med snurrevad, og vanskelighetene dette påfører mindre snurrevadfartøy. Disse fartøyene fisker bare en liten andel av torskekvotene, og er pålagt seleksjonsordninger som effektivt sparer småfisk. Etter disse medlemmenes oppfatning bør de minste snurrevadfartøyene også kunne fiske torsk innenfor fjordlinjene hele året, og en slik ordning kan kombineres med å senke grensen for å kunne fiske torsk med konvensjonelle redskap innenfor fjordlinjene fra 15 til 14 meter. En relativt stor andel fartøy mellom 14 og 15 meter vil da bli henvist til å fiske torsk utenfor fjordlinjene, noe som i sum vil redusere uttaket av kysttorsk.

Noen medlemmer i gruppen påpeker at en slik ordning vil kreve bedre plass for de fartøyene som da må fiske utenfor fjordlinjene, og setter som forutsetning for en slik endring at konvensjonelle fartøy over 21 meter ikke lenger skal kunne fiske etter torsk innenfor grunnlinjene. Gjeldende unntak der fartøy over 21 meter kan fiske torsk inn til fjordlinjene i deler av året må derfor opphøre.

Forslaget om å senke grensen fra 15 til 14 meter er også koblet til ferskfisktrålerne fiske. Ut fra prinsippet om at alle fartøy må være med å ta belastningen for kysttorskvernet, ble det tatt til orde for å fjerne gjeldende unntak der ferskfisktrålerne i deler av året kan fiske inn til 4 nautiske mil av grunnlinjene i bestemte områder på kysten av Finnmark. Det ble vist til at undersøkelser av fangstprøver fra dette fisket i 2006 viste at en ikke ubetydelig andel av torskefangstene består av kysttorsk (29 % av torskefangsten, 8% av samlet fangst av torsk, hyse og sei). Forslaget ble imidlertid avvist av enkelte medlemmer i gruppen, under henvisning til at dette unntaket er fastsatt ut fra hensynet til industriens behov for ferskt råstoff, og at det i absolutte tall ikke er tale om særlig store mengder kysttorsk (150-180 tonn i 2006).

Så langt i år har 225 fartøy (registreringsmerker) mellom 14 og 15 meter levert torsk. 47 av disse har fisket med snurrevad, 84 med krok/line og resten med garn. Størsteparten av fangsten er tatt i område 5 (Røstbanken-Malangsgrunnen) Deretter følger område 4 (Vest-

Finnmark) med 24,8 %. Fiskerne som fisker med snurrevad er allerede utestengt fra området innenfor fjordlinjene, det er likevel nesten 180 fartøy som eventuelt vil få en ny regulering. Mange av disse fisker nok allerede mye av torsken utenfor fjordlinjene. Det er 227 fartøy mellom 14 og 15 meter med deltakeradgang i lukket gruppe.

Etter en totalvurdering foreslår Kysttorskgruppen å gjenta forslaget gruppen hadde i fjor høst, dvs forbud for fartøy over 15 meter største lengde å fiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor fjordlinjene. Alt fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene skal være forbudt, med unntak av fiske (også etter torsk) med snurrevad med fartøy under 15 meter fra og med 15. mai og ut året, og fiske etter flyndre med særskilt tilpasset snurrevad uansett lengde på båten. Lovlig periode for flyndrefiske foreslås utvidet fra perioden 15. mai – 30. september til 15. mai – 31. desember, ettersom dette fisket er aktuelt også i tiden etter september. Det er i dag en maskevidde på 170 millimeter i den spesielle flyndresnurrevaden som brukes innenfor fjordlinjene, Kysttorskgruppen foreslår å senke denne maskevidden til 155 millimeter for å ta vare på fangst av lomre.

Gruppen mener for øvrig at det bør legges til rette for bedre datatilgang knyttet til fjordlinjesystemet. For å få en bedre informasjon om uttaket i fjordene bør det oppgis på landings- og sluttseddel om fangsten er tatt innenfor eller utenfor fjordlinjene. For øvrig bør det igjen innskjerpes at lokasjoner må føres korrekt.

7.3.2 Flytegarn

Blant gruppens medlemmer er det noe uenighet om hensiktsmessigheten av å forby bruk av flytegarn innenfor fjordlinjene. Formålet med tiltaket er å redusere fangsttynnsatsen på kysttorsken i gyteperioden når fisken går pelagisk. Gruppen foreslår å videreføre forbudet, men slik at det kun skal gjelde første halvår.

7.3.3 Høyde på bunn garn

Gruppen mener også det vil kunne ha en positiv effekt å begrense høyden på bunn garn innenfor fjordlinjene utover gjeldende krav (maksimalt 23 meter), jf. forslaget i fjorårets rapport om å begrense høyden til maksimalt 12 meter (60 masker) i perioden 1. januar – 15. mai. Gruppen har imidlertid kommet til at det bør åpnes for en noe større høyde enn 12 meter, og videre at fiskerne bør ha tid til å tilpasse seg en slik regel. Gruppen mener derfor at en strengere høyderegel først bør iverksettes fra og med 2009.

7.3.4 Maskestørrelse i garn

For å redusere uttaket av småfisk foreslår gruppen videre å øke maskestørrelsen i garn i fisket etter torsk innenfor fjordlinjene. I gruppens diskusjoner har det vært litt forskjellige oppfatninger om hvor stor minste maskestørrelse bør være, men en har kunnet samle seg om et forslag om 168 mm (7.5 omfar), altså en økning på 12 mm fra dagens regel om minst 156 mm (8 omfar).

7.4 TORSKEBIFANGST

I fisket etter andre arter innenfor fjordlinjene foreslås det å videreføre regelen om at det skal være tillatt med inntil 5 % bifangst av torsk. For fartøy som ikke kan fiske etter torsk med

konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen (fartøy over 21 meter), foreslås det å videreføre adgangen til å ha inntil 20 % bifangst av torsk i fisket etter andre arter.

7.5 HENNINGSVÆROMRÅDET

Gruppen mener at det ikke er noen heldig løsning med dagens opplegg, der spørsmålet om å åpne for fisket i Henningsværområdet knyttes til settingen av Lofotoppsynet. Åpningen av området må baseres på kartlegging og prøvetaking, hvor også fiskerne tas med på råd. Det foreslås at områdets yttergrenser er fjordlinjer under åpningen og i 2. halvår. Når det gjelder den geografiske utstrekningen er det ønskelig å gå tilbake til det området en hadde i 2006.

7.6 TRÅLFISKE

Som det fremgår ovenfor, er det i gruppens diskusjoner gjort en kobling mellom forslag om å senke lengdegrensen knyttet til fjordlinjene og adgangen for ferskfisktrålerne til å fiske inn til 4-milen i enkelte perioder og områder utenfor kysten av Finnmark. Flere medlemmer av gruppen er sterkt kritisk til at trålerne skal kunne fiske inn til 4-milen. Et flertall i gruppen viser til at unntaket for ferskfisktrålerne er gjort ut fra ønske om å fiske hyse, og en antakelse om at det ikke fiskes nevneverdig kysttorsk av disse fartøyene. Undersøkelser av fangstprøver fra fisket viser imidlertid at en ikke ubetydelig andel av torskefangstene består av kysttorsk, og hysefangstene kan ikke begrunne en adgang til å fiske inntil 4-milen. Under henvisning til at også trålerne må være med å ta belastningen av vernetiltakene, mener et flertall av gruppens medlemmer at gjeldende unntak for ferskfisktrålerne ikke bør videreføres.

7.7 PÅSKESTOPP

Kysttorskgruppen viser til at det i 2007 ikke ble fastsatt påskestopp, men at det for den konvensjonelle flåten har vært fastsatt påskestopp mer eller mindre hvert år siden tidlig på åttitallet. Etter gruppens mening vil en fiskestopp i forbindelse med påsken bidra til å gi torsken ro under gytingen, og at dette også vil være gunstig for kysttorsken. Gruppen foreslår derfor at det fastsettes en "lang" påskestopp i 2008, dvs fra 15. mars til 24. mars. Påskestoppen foreslås å gjelde innenfor 12 milsgrensen.

7.8 TILTAK MOT TORSKEPREDATORER

Etter Kysttorskgruppens oppfatning er det viktig å supplere begrensninger på fiske med tiltak mot arter som beskatter kysttorsken.

Kysttorskgruppen krever at uttaket av kystsel økes betydelig. Kysttorskgruppen foreslår at selfangstskuter og erfarne selfangere engasjeres til å høste sel i de områder der kvoten ikke blir tatt av ordinære jegere.

Kysttorskgruppen krever at skarvbestandene blir kartlagt og at det blir gjennomført en større organisert jakt på skarv.

Gruppen krever at det legges til rette for jakt på springer. Telling av springer blir gjennomført på hvaltelletoktene i Barentshavet, og en total forekomst på om lag 60 000 dyr er anslått (mest kvitnos med noe innslag av kvitskjeving). Det har ikke vært klare tegn til endring i bestandsstørrelse de årene tellinger er foretatt. I perioder er springeren tallrik på Finnmarkskysten.

7.9 OPPDRETT

Kysttorskgruppen krever økt fokus på problemene med torskeoppdrett og risiko for ”genetisk forurensning”. Torsk gyter i motsetning til laks i merdene, og yngelen vil sannsynligvis blande seg med villfisk. Det er en bekymring for hvilke konsekvenser dette kan få på lengre sikt. Etter gjeldende praksis er det for eksempel ikke noe krav om at stamfisken kommer fra områdene oppdrettsanleggene er plassert i. Etter gruppens oppfatning bør stamfisken så langt som mulig ha lokal opprinnelse. Kysttorskgruppen har merket seg forskernes bekymring i forhold til å tillate oppdrett av torsk langs kysten. På bakgrunn av det som er sagt over anbefaler Kysttorskgruppen at det ikke tillates torskeoppdrett innenfor fjordlinjene på nåværende tidspunkt.

7.10 FRITIDS- OG TURISTFISKE

Kysttorskgruppen vil gjenta sitt forslag om å innføre minstemål på torsk også i fritids- og turistfiske. En slik ordning bør følges opp med god informasjon til målgruppen.

Kysttorskgruppen er kjent med at det i forvaltningen er under utarbeidelse regler som vil begrense lovlig kvantum som kan fiskes for salg tilsvarende en verdi som utløser registreringsplikt etter lov om merverdiavgift, dvs kr 50.000. Gruppen ser gjerne at en slik ordning blir gjennomført, men ønsker også å opprettholde grensen på 2.000 kg torsk som fritidsfiskere kan fiske for salg. For en fritidsfisker som ikke omsetter andre arter enn torsk, vil en verdigrense på kr 50.000 forutsette en pris per kilo rund fisk på kr 25 for å gi en begrensning på samme nivå som gjeldende grense på 2.000 kg. Det vil derfor være nødvendig å videreføre kiloregelen som et tillegg til en verdigrense for å opprettholde dagens begrensning på omsetning av torsk i fritidsfisket.

Det er litt ulike oppfatninger i gruppen om hvor hensiktsmessig det er med utførselskvote for selvfangnet fisk. Ett medlem mener innretningen på denne ordningen er alt for generell, og at den har begrenset effekt i forhold til vern av kysttorsk. Det uttrykkes også bekymring for at kvoten fører til at turistene kaster ut igjen død fisk som de ikke kan få med seg hjem. Man bør heller diskutere alternative og mer treffsikre metoder for verne om kysttorsken, der innføring av minstemål kan inngå som et element.

7.11 HAVFORSKNINGSINSTITUTTETS KYSTREFERANSEGRUPPE

Kysttorskgruppen har merket seg at antallet og typen fartøy som brukes i kystreferansegruppen innebærer en begrensning av presisjonen på de dataene som samles inn, og som kan gi informasjon om forholdet mellom kysttorsk og skrei, og aldersfordelingen på fisken. Dekningsområdene bestemmes av fartøyenes fiskemønster og kvotegrunnlag.

Kysttorskgruppen mener derfor at referanseflåten bør utvides med flere fartøy, også fartøy som fisker med andre redskaper enn garn. Fartøy som deltar bør få en tilleggskvote slik at fiskeriaktiviteten og dermed datagrunnlaget kan utvides. Referanseflåten bør videre være i stand til å gjennomføre akustiske målinger.

Kysttorskgruppen mener at det vil være hensiktsmessig å ha sporing på kystreferansefartøy.

Etter Kysttorskgruppens oppfatning bør også fiskemottakene involveres i arbeidet med å samle inn data.

7.12 PRØVETAKING I REGI AV FISKERIDIREKTORATET

Kysttorskgruppen viser til at direktøren i Fiskeridirektoratet Region Troms har foreslått en ordning der fartøy som er under hans disposisjon kan ta prøver av torsk i forbindelse med overvåkningsvirksomhet i området fra Vestfjorden til grensen mot Russland. Slike prøver vil kunne gi informasjon om forekomster av ulike torskebestander i dekningsområdet. Kysttorskgruppen foreslår at Fiskeridirektoratet i samarbeid med Havforskningsinstituttet gjennomfører et opplegg med prøvetaking.

7.13 VERN AV GYTEOMRÅDER

Gruppen har gjort en foreløpig vurdering av hvilke andre områder som kan være aktuelle for regulering tilsvarende som området ved Henningsvær. Gruppen mener Porsangerfjorden peker seg ut som et slikt område, ettersom den har vært en betydelig bedre torskefjord tidligere og det har vært påpekt at enkelte tidligere gyteplasser i dag ikke er i bruk. Her foregår også noe relevant forskning på kråkeboller, tareskog og kystsel, og et samarbeid er etablert mellom forskere, Porsanger kommune og lokale fiskere. Dette tilsier et godt grunnlag for å samle inn informasjon om effekter av nye reguleringer. Kysttorskgruppen ber myndighetene om å bevilge penger til dette prosjektet.

Andre aktuelle områder som har vært diskutert i gruppen er Vikna og Borgundfjorden. Her er det imidlertid enkelte år et betydelig innslag av skrei, og det er ønskelig å bringe inn mer kunnskap om det lokale fisket.

7.14 TORSKEINNBLANDING I SILDE- OG SEINOTFISKET

Torskeinnblanding i pelagisk fiske er en utfordring. Innenfor sildetrål har en nå utviklet en rist som ser ut til å fungere bra. I notfisket etter sild tas det imidlertid også en del kysttorsk, og kysttorskgruppen mener det bør vurderes tiltak for å begrense innblanding av kysttorsk i fisket etter norsk vårgytende sild.

Det er i dag forbudt å fiske torsk og hyse med not i området nord for 61°N. Det tas likevel fra tid til annen torsk som bifangst i notfisket, spesielt i notfisket etter norsk vårgytende sild. Det bør imidlertid utvises stor fleksibilitet i forhold til vern av kysttorsk og gjennomføring av kystfisket etter sild. En bør unngå å legge unødig hindringer i sildefisket, men samtidig ha en aktiv holdning til innblandingsproblemer. Fiskerne bør oppfordres til å lande bifangst av torsk i sildefisket og i seinotfisket. Det må etableres registreringsordninger som gjør at denne fangst blir registrert i sluttreddelsstatistikken selv om den leveres på et pelagisk mottak. For å sikre at bifangst av torsk blir registrert bør det vurderes å tillate f.eks. 0,5 % torsk i silde- og seifangster. Det må i så fall stilles krav til at torsken skal sorteres ut av fangsten om bord, og at torsken skal føres på egen seddel.

Det påpekes at torsken gjerne går under eller rundt silden, og gruppen mener derfor at det kan være aktuelt å forske på redskapsutforming med sikte på å redusere bifangst av torsk. Bifangstproblemet kan ellers begrenses ved at man kaster på store sildekonsentrasjoner.

Det er tegn til at silden endrer vandringsmønster og at tyngden av sildefisken vil foregå langt til havs. Dette indikerer at kystnotfartøy muligens bør gis et fortrinn til å fange sild i Vestfjordbassenget i forhold til ringnotfartøy. En slik ordning vil sannsynligvis gi mindre bifangst av torsk i fjordområdet, og bør derfor kunne sees i sammenheng med kysttorskreguleringen og vurderes for 2008.

Undersøkelser viser at det også er problemer med innblanding av torsk i vassildfisken. Etter gruppens mening må dette må undersøkes nærmere.

8 KUNNSKAPSBEHOV

Den forrige kysttorskgruppen pekte på en rekke felt som det er behov for å få økt kunnskap om. Gruppen anbefalte en ekstraordinær forskningsinnsats for å øke kunnskapen om følgende felt:

1. Rekrutteringssvikt. Mulige forskningsfelt kan være:
 - Økt predasjon fra andre fiskeslag, sjøpattedyr, oter eller sjøfugl.
 - Nedgang i tareskogen langs kysten.
 - Økt forekomst av sykdom, parasitter eller økt konkurranse fra nye eller introduserte arter.
 - Forstyrrelse på gytefelt; fangstredskap, oppdrett av laks og torsk.
 - Økte forekomster av miljøgifter.
 - Andre årsaker.
2. Mer viten om vandrende kysttorsk
 - Merkeforsøk og genetikk
 - Ytre kjennetegn
3. Etablere rutiner for årlig beregning av fritids- og turistfiske, samt historiske analyser
4. Validering av eksisterende kartlegging av gytefelt/oppvekstområde/fangstområde og/eller gjennomføre nye undersøkelser hvor en og samme metode benyttes.
5. Vurdering av behovet for mer geografisk nyansert forvaltning og tilhørende behov for forskning /overvåkning.

Reduksjonen av mengde kysttorsk har trolig en sammensatt årsak. For å bygge opp igjen bestanden er det nødvendig med tiltak for å begrense uttaket av bestanden. Det er imidlertid også av avgjørende betydning å øke kunnskapen om bestanden, ettersom nedgangen i bestanden har flere årsaker enn fiske. Svikten i rekrutteringen skyldes ikke bare lav gytebestand, siden man også har hatt rekrutteringssvikt i år med en noe høyere gytebestand. Denne kysttorskgruppen vil derfor anbefale at en følger opp tilråkningene fra den forrige kysttorskgruppen. Dette vil bidra til at innførte vernetiltak får legitimitet i næringen.

”Kysttorskgruppen”

Mandat for evaluering av og forslag til fremtidige reguleringstiltak for kysttorsk

Bakgrunn og formål

Fiskeri- og kystdepartementet oppnevnte våren 2005 en referansegruppe med deltakere fra næringen, forskning og forvaltning. Referansegruppens hovedoppgave var å diskutere problemstillinger knyttet til kysttorsken og gjennom dette legge rammer for den forskning som skal foregå på denne arten. Kysttorskgruppen leverte sin rapport 30. september 2005.

Havforskningsinstituttet skal legge kysttorskgruppens rapport til grunn med tanke på de områder som er av størst betydning å få økt kunnskap om, og innenfor disse områder sette inn en ekstraordinær forskningsinnsats. De skal prioritere kartlegging og forskning på kysttorskbestandene av torsk nord for 62°N, særlig i Nord-Norge.

Medlemmene i gruppen signaliserte tidlig at de ønsket å drøfte reguleringsopplegget for vern av kysttorsk. Da dette ikke var en del av gruppens forrige mandatet, ble drøftingen av dette avvist av gruppens leder. Kysttorskgruppen gis gjennom dette nye mandatet i oppdrag å drøfte gjeldende reguleringsopplegg og å komme med forslag til tiltak for vern for årene 2007 til 2010, med evaluering og tilrådning for hvert enkelt år i perioden.

Kysttorskgruppens innstilling vil være næringens innspill til reguleringstiltak for kommende år og skal sendes på egen høring forut for behandling i reguleringsmøte/råd hver høst.

Oppgaver

4. Kysttorskgruppens hovedoppgave er å diskutere problemstillinger knyttet til reguleringen av fiske med hensyn til beskatning av kysttorsk og gjennom dette utarbeide forslag til reguleringstiltak for hvert av årene 2007 til 2010.
5. Kysttorskgruppen skal spesielt foreta vurderinger av og evaluere innværende års reguleringsopplegg og søke å kvantifisere nivået på de foreslåtte tiltak for neste år i forhold til gjeldende regulering. De foreslåtte tiltak må minimum ha tilsvarende verneeffekt som gjeldende vernetiltak.

6. Gruppens arbeid skal ta utgangspunkt i forskningen på området og samtidig legge til grunn kystbefolkningens kunnskaper med hensyn til gyteområder, oppvekstområder og steder der det fiskes kysttorsk.

Sammensetning

Følgende er oppnevnt til medlemmer av kysttorskgruppen:

Nr	Navn	Organisasjon/institusjon
1	Paul O. Jensen	Norges Kystfiskarlag
2	Arne Helge Kristoffersen	Norges Kystfiskarlag
3	Svein Lyder	Norges Fiskarlag
4	Jon Olav Enoksen	Norges Fiskarlag
5	Tom Tobiassen	Norges Fiskarlag
6	Kjetil Williksen	Norges Fiskarlag
7	Torstein Henriksen	Norges Fiskarlag
8	Bjarne Notø	FHL Industri og Eksport
9	Jorulf Straume	FHL Industri og Eksport
10	Leif Harald Hanssen	Norske Sjømatbedrifters Landsforening
11	Alf Ring Pettersen	Norges Naturvernforbund
12	Hans Fredrik Ravna	Sametinget
13		Kommunenes Sentralforbund

Anne Kjos Veim fra Fiskeridirektoratet oppnevnes som leder for gruppens arbeid. Gruppen støttes av sekretariat fra Fiskeridirektoratet med reguleringsteknisk kompetanse. Havforskningsinstituttet stiller sin kunnskap og kompetanse tilgjengelig for gruppens arbeid.

Fiskeridirektoratets og Havforskningsinstituttets deltagere i arbeidet oppnevnes ikke som medlemmer av gruppen, men innehar ansvar for fremdrift, faglig rådgiving og rapport. Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet vil ikke være bundet av gruppens innstilling og vil fritt kunne tilrå tiltak uavhengig av gruppen.

Fiskeri- og kystdepartementet forventer at gruppen oppnår størst mulig enighet om de foreslåtte tiltak, men er inneforstått med at de enkelte medlemmene i gruppen ikke kan binde opp den enkelte organisasjon dersom noe annet skulle bli bestemt senere.

Arbeidsform

Kysttorskgruppen organiserer selv sitt arbeid slik den finner det nødvendig.

I den grad gruppen finner det relevant i forhold til sine arbeidsoppgaver kan kysttorskgruppen trekke inn personer med annen faglig og/eller lokal kunnskap.

Kostnadsdekning

Utgifter forbundet med deltakelse i gruppen dekkes av Fiskeri- og kystdepartementet. Det dekkes utgifter til reise og opphold, men ikke for tapt arbeidsfortjeneste.

Tidsplan

Gruppens arbeid ferdigstilles innen 15. oktober hvert år.

Fiskeri- og kystdepartementet

15. mai 2006

Møte i Kysttorskgruppen i Tromsø 7. – 8. mai 2007

Følgende medlemmer i gruppen møtte:

Paul Jensen, Norges Kystfiskarlag
Arne Helge Kristoffersen, Norges Kystfiskarlag
Bernt Rydland Olsen, Norges Naturvernforbund
Bjørn M. Bjerke, NHO Reiseliv
Einar Meløysund, Norges Fiskarlag
Kjetil Williksen, Norges Fiskarlag
John Olav Enoksen, Norges Fiskarlag
Svein Lyder (dag 2), Norges Fiskarlag
Jorulf Straume, FHL
Bjarne Notø, FHL

Det møtte ikke representanter fra Norske Sjømatbedrifters Landsforening, Sametinget eller Kommunenes Sentralforbund.

Møtet ble ledet av Anne Veim, Fiskeridirektoratet. Sekretariat: Asgeir Aglen, Havforskningsinstituttet og Trond Ottemo, Fiskeridirektoratet.

I tillegg møtte som observatører:

Kjell Ingebrigtsen, Norges Fiskarlag
Jan-Erik Hansen, Norges Fiskarlag
Trude Borch, NORUT Samfunnsforskning
Geir Martin Lerbukt, Fiskeri- og kystdepartementet
Arne M. Luther, Fiskeridirektoratet Region Troms
Odd Steffensen, Sjef Lofotoppsynet

I første del av møtet ble det gitt følgende presentasjoner:

Bestands situasjonen for kysttorsk ved Asgeir Aglen, HI
Bestandsgruppering av kysttorsk ved Svein Erik Fevolden, NFH
Kysttorskegg i fjorder og ytre fjordstrøk ved Asgeir Aglen, HI
Predasjon fra sei ved Torstein Pedersen, NFH
Porsangerfjordprosjektet ved Knut Sunnanå, HI
Turistfiskeprosjektet ved Jakob Gjøsæter, HI
Turistfiske i et samfunns perspektiv ved Trude Borch, Norut Samfunnsforskning
Kysttorsk sør for 62°N, oppsummering, inklusiv sel og skarv ved Jakob Gjøsæter, HI
Erfaringer fra reguleringen hittil i 2007 ved Arne Luther, Fiskeridirektoratet Region Troms og Odd Steffensen, Lofotoppsynet.
Status for kysttorskgruppens forslag for 2007 ved Trond Ottemo, Fiskeridirektoratet